

חוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005*

פרק א': מטרת ועיקון יסוד

1. (א) חוק זה בא להסדיר את הטיפול הרפואי בחולה הנוטה למות תוך איזון ראוי בין ערך קדושת החיים, לבין ערך אוטונומית הרצון של האדם והחשיבות של איכות החיים.
- (ב) חוק זה מבוסס על ערכיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית וdemocratic ועל עקרונות יסוד בתחום המוסר, האתיקה והדרת.
2. בקביעת הטיפול הרפואי בחולה הנוטה למות, מעצבו הרפואי, רצונו ומידת סבלו הם השיקולים הבולטים.

פרק ב': הגדרות

הגדירות – 3. בחוק זה –

"אדם קרוב" – אדם, שלדעת רופא אחראי, על פי הוראות שקבע השר לפי סעיף 60(א)(1), מתקיימים בו שניים אלה:

- (1) הוא בעל קרבה משפחתית או רגשות אל החולה הנוטה למות ומסור לו;
- (2) הוא מכיר היטב את החולה הנוטה למות, על יסוד קשר רצוף ומתמשך עמו בתקופה שלפני הטיפול הרפואי בו או במהלך;

"אפוטרופוס" – אפוטרופוס לגוף;

"בעל כשרות" – מי שמתקיימים בו כל אלה:

- (1) מלאו לו 17 שנים;
- (2) הוא מסוגל להביע את רצונו;
- (3) הוא לא הוכז פסול דין;
- (4) הוא לא הוציא מוחזק הכשרות האמורה בסעיף 6;

"המנהל הכללי" – המנהל הכללי של משרד הבריאות;

"הנחיות רפואיות מקדיימות" – הנחיות רפואיות שננתן אדם לפי הוראות פרק ה';

"הסכם מדעת" – כמשמעותו בפרק ד' לחוק זכויות החולה;

"הוועדה הארץית" – הוועדה שמנתה לפי הוראות סעיף 50;

"ועדה מוסדרית" – ועדת שמנתה לפי הוראות סעיף 45;

"חוליה הנוטה למות" – מטופל שנקבע לגביו לפי הוראות סעיף 8(א), כי הוא חוליה הנוטה למות;

"חוליה בשלב סופי" – חוליה הנוטה למות שנקבע לגביו לפי הוראות סעיף 8(ב), כי הוא חוליה בשלב סופי;

"חוק זכויות החולה" – חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996*;

* התקבל בכנסת ביום ה' בכסלו התשס"ו (6 בדצמבר 2005); הצעת החוק ודרכי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 145, מיום א' בטבת התשס"ה (13 בדצמבר 2005), עמ' 454.

¹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

"טיפול מקל" – טיפול מקל (Palliative – כאמור בסימן ה' לפרק ד');
"טיפול רפואי", "מטופל", " מידע רפואי", "מצב חירום רפואי" ו"רשומה רפואי" – כהגדותם בחוק זכויות החולה;

"טיפול רפואי מחוורי" – כל אחד מלאה:

- (1) טיפול רפואי הנitin באופן מחוורי ובഫסקות, ואפשר להבחן באופן מעשי וברור בין סיום מהוחר או אחד של טיפול לתחילה מהוחר הבא;
- (2) טיפול שתוכנן מראש, באמצעות טכנולוגים מתאימים, להינתן טיפול רפואי מחוורי, למורות של פי טיבו הוא היה ניתן באופן מתמשך ובלא הפסקות;
"טיפול רפואי רציף" – טיפול רפואי, של פי טיבו ניתן באופן מתמשך ובלא הפסקות, למעט טיפול רפואי מחוורי כאמור בפסקה 2 להגדורה טיפול רפואי מחוורי;
"ייפוי כוח" ו"מיופה כוח" – כמשמעותם בסעיף 37, לעניין מיופה כוח, לרבות מחילוף;
"מארג המידיע" – מארג המידיע שהוקם לפי סימן ה' לפרק ה';
"מוסד רפואי" – בית חולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם,² מרפאה כמשמעותה בסעיף 34 לפקודה האמורה, וכן קופת חולים, כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;
"מטפל" – רופא, אח או אחות, עובד סוציאלי ופסיכולוג;
"סבל ממשמעותי" –

- (1) כפי שהגדיר נotonin הנחיות רפואיות מקידימות בהנחיות, או נotonin ייפוי כוח בייפוי הכוח;
- (2) בהעדר הגדרה כאמור בפסקה (1), כאב או סבל, שאדם סביר היה מוכן לעשות מאיץ ניכר כדי להימנע ממנו או לסלקו, אף אם הדבר כרוך בפגיעה ממשמעותית באיכות חייו או בתוחלת חייו;
"עובד סוציאלי" – כמשמעותו בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996;
"פסיכולוג" – מי רשום בנקס הפסיכולוגים לפי חוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977;
"פקודת הרופאים" – פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976;
"קטין" – מי שטרם מלאו לו 12 שנים;
"רופא" – רופא מושה כמשמעותו בפקודת הרופאים;
"רופא מומחה" – רופא שהוא בעל תואר מומחה לפי פקודת הרופאים;
"רופא אחראי" – אחד מלאה;

- (1) מנהל מחלקה או מנהל יחידה, במוסד רפואי, האחראי על הטיפול הרפואי בחולה דנווה למות, או רופא מומחה שנייה מנהל המוסד הרפואי, מנהל מחלקה או מנהל יחידה, להיות אחראי כאמור – לעניין חולים המטופלים במוסד רפואי;

² ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191 (א) .239

³ ס"ח התשנ"ד, עמ' .156.

⁴ ס"ח התשנ"ו, עמ' .152.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' .158.

⁶ דין מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' .594.

(2) רופא מחויז של קופת החולים, או רופא שМОנה על ידו – לעניין חולמים המטופלים בקהילה;

(3) רופא המוני בפקאות (1) או (2) – גם לעניין חולמים המטופלים שלא במוסד רפואי ושלא באמצעות קופת החולים;

"רופא אישי" – רופא, שיש לו היכרות קרובה עם המטופל, רצונתו ועמדותיו ביחס לטיפול הרפואי בו, בין אם הוא רופא משפחה של המטופל או רופא המרכז את הטיפול במטופל בקהילה או במוסד הרפואי; "השר" – שר הבריאות.

פרק ג': הרצון לחיות ובשרות – חזות

4. חזקה על אדם שהוא רוצה להוסיף לחיות, אלא אם כן הכוח אחרת; לא הכוח אחרת מעבר לכל ספק סביר – יש לנוטה לטובת הרצון להוסיף לחיות.

5. אין מוצאים חוליה הנוטה למות מחזקת רצונו להוסיף לחיות ואין נמנעים, לפי הוראות חוק זה, טיפול רפואי בו, אלא על פי המפורט בסעיף זה, לפי העניין:

(א) בחולה הנוטה למות שהוא בעל שירותי – על פי הבעת רצונו המפורשת;

(ב) בחולה הנוטה למות שאינו בעל שירותי, שמלאו לו 70 שנים, על פי אחת מכללה:

(1) הנחיות רפואיות מקידימות שנtan שמתקימיות בהן הוראות סעיפים 33 ו-34(א);

(2) החלטה של מירפה כוחו שניתנה לפי ייפוי כוח שמתקימיות בו הוראות סעיפים 38 ו-39(א);

(3) החלטה של ועדת מוסדית או הוועדה הארץית שניתנה לפי הוראות פרק ז' ;

(ג) בהעדר הנחיות או החלטות כמפורט בסעיף קטן (ב) – על פי החלטת רפואי אחראי ובתנאי שההחלטה כאמור תתקבל בהתחשב –

(1) בהצהרה מפורשת של אדם קרוב ולפיה החולה הנוטה למות אינו רוצה להוסיף לחיות;

(2) בהעדר הצהרה כאמור – בהתחשב בעמדת אפוטרופוס של החולה הנוטה למות, שהוא אדם קרוב, ככל ישנו, ולפיה רצונו של החולה הנוטה למות שלא להאריך את חייו.

6. חזקה על אדם שמלאו לו 70 שנים ושלא הוכרו פסול דין שהוא כשיר מבחינה הכרתית, שכליות ונפשית לקבל החלטות בקשר לטיפול הרפואי בו מתוך הבנה, שיקול דעת ורצון חופשי.

7. אין מוצאים חוליה הנוטה למות מחזקת היותו כשיר כאמור בסעיף 6 לצורך חוק זה, אלא בהחלטה רפואיות מנומקת ומתחודשת של הרפואי האחראי לאחר שקיים התיעיצות עם המטופלים בחולה הנוטה למות עם רפואיים רלוונטיים או מומחים, לפי העניין, ובמידת האפשר עם רפואי האיש.

פרק ד': הטיפול בחולה הנוטה למות

סעיף א': כללי

8. (א) רפואי אחראי מוסמך לקבע כי מטופל הוא חוליה הנוטה למות, אם נוכח כי המטופל סובל מבעיה רפואיית השוכת מרפא ותוחלת חיים, אף אם יינתן לו טיפול רפואי, אינה עולה על שישה חודשים.

חזקת הרצון
לחיות

ה惋אה מהחזקת
הרצון לחיות

חזקת הנסיבות
החופשיות

ה惋אה מהחזקת
החופשיות

קביעה מטעם
ה רפואי של
מטופלים

(ב) רופא אחראי מוסמך לקבוע כי חוליה הנוטה למוות הוא חוליה בשלב סופי, אם נוכח כי הוא מזען במצב רפואי שבו בשלו כמה מערכות חיוניות בגופו ותוחלת חייו, אף אם איןנן לו טיפול רפואי, אינה עולה על שבועיים.

(ג) קביעה לרופא אחראי לפי סעיף זה תיעשה לאחר התיעצות עם הרופאים המומחים המתפלים במטופל ובמידת האפשר גם עם רופאו האישי.

9. קבע רופא אחראי כי מטופל הוא חוליה הנוטה למוות והוא אינו בעל כשרות – בירור רצון החולה

(1) הרופא האחראי או מי שהוסמך על ידו לעניין זה, ישנה ממש סביר כדי לקבל את כל הנתונים והמסמכים הנוגעים בדבר, לצורך בירור רצונו של חוליה הנוטה למוות לפי סעיף (ב) ו(ג) והכל בהתאם לכללים שנקבעו לעניין זה בתקנות;

(2) הרופא האחראי או מי שהוסמך על ידו לעניין זה, יברר במ Lager המידע אם, על פי הורשים בו, נתן חוליה הנחיה רפואיות רפואיות מקדים, או מינה מיופה כוח; מצא הרופא האחראי או מי שהוסמך על ידו לעניין זה, כי חוליה נתן הנחיה או מינה מיופה כוח כאמור, וזאת לאחר בירור במ Lager המידע ובדרכו אחרת, ככל הניתן, יצירף הרופא האחראי או מי שהוסמך על ידו לעניין זה, מידע זה לרשותה הרפואית המתנהלת לגבי חוליה.

10. (א) קבע רופא אחראי כי מטופל הוא חוליה הנוטה למוות שאינו בעל כשרות, יודיע הרופא האחראי או מי שהוסמך על ידו לעניין זה, למיופה הכוח, לאדם הקרוב לחולה הנוטה לפחות ולאפטורופסו, ככל שישנם וניתן לאתרם במאמץ סביר, כי בכונתו לפעול בהתאם להנחות רפואיות מקרימות שננתן חוליה הנוטה למוות או לפי הוראות מיופה כוח, לפי העניין.

(ב) רופא אחראי ימסור מידע רפואי הנוגע לחולה הנוטה למוות שאינו בעל כשרות ויאפשר עין ברשותה הרפואית שלו למי שדעתו נדרש לשם קבלת החלטה על הטיפול שיינתן לו בהתאם להוראות חוק זה.

(ג) הוראות כל דין האוסרות העברת מידע רפואי לא יהולו על מסירת מידע לפי סעיף זה.

11. (א) קבע רופא אחראי, כי מטופל הוא חוליה הנוטה למוות,קיימים יחד עם המתפלים דין ותיעוד الآחרים בו, בהקדם האפשרי, דין מפורט על מצבו של המטופל ועל הטיפול הרפואי שיש לחתן לו ויקבל החלטה בעניין, והכל בהתאם להוראות חוק זה.

(ב) קיבל רופא אחראי החלטה על דרך הטיפול הרפואי בחולה הנוטה למוות, יתרע ברשותה הרפואית של חוליה את מהלך הדיון, את ההחלטה לקבל ואת הנימוקים לה; הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראות תיעוד לפי סעיף 17 לחוק זכויות החולה.

12. על הרופא האחראי להעריך, מדיatum, את כשרותו, מצבו הרפואי ואת רצונותיו של חוליה הנוטה למוות; חל שינוי באחד מלאה – עליו לחזור ולהחליט לעניין דרך הטיפול רפואי בו.

סימן ב': חוליה נוטה למוות המבקש טיפול חריג להארצת חייו

13. חוליה הנוטה למוות, הרוצה שחייו יוארכו, ומבקש טיפול רפואי שלדעת הרופא האחראי, וכמותו של חוליה אין לו הצדקה בנסיבות העניין, יש לכבד את רצונו ולחתן לו את הטיפול המבוקש בהתאם לכל דין ובהתאם לתנאים ולהסדרים הנוגאים, מעת לעת, במערכת הבריאות בישראל; הוראות רפואי חריג סעיף זה לא יהולו לגבי טיפול רפואי שלדעת הרופא האחראי אינו צפוי להאריך את חייו, או להארצת חייו עלול לגרום נזק ממשמעותו למטופל או לוולתו.

14. רצונו של חוליה הנוטה למות לעניין קבלת טיפול רפואי כאמור בסעיף 13, ייקבע על פי המפורט להלן, לפי העניין:

(א) בחוליה הנוטה למות שהוא בעל כשרות – על פי הבעת רצונו המפורשת;

(ב) בחוליה הנוטה למות שאינו בעל כשרות, שמלאו לו 17 שנים, על פי אחת מכללה:

(1) על פי הנסיבות רפואיות מקדיימות שנתן שמתיקיות בהן הוראות סעיפים 33 ו-34(א);

(2) על פי החלטה של מיופה כוcho שניתנה לפי ייפוי כוח שמתיקיות בו הוראות סעיפים 38 ו-39(א);

(3) על פי החלטה של ועדה מוסדית או הוועדה הארץית שניתנה לפי הוראות פרק ז' ;

(ג) בהעדר הנסיבות או החלטות כאמור בסעיף קטן (ב), על פי –

(1) הצהרה מפורשת של אדם קרוב לעניין רצונו של חוליה הנוטה למות;

(2) ובהעדר הצהרה כאמור יקבע רצונו של חוליה הנוטה למות על פי עדרת אופטורופסו שהוא אדם קרוב, ככל שישנו;

(ד) הוראות סעיף 9(1) יחולו גם לעניין סעיף זה, בשינויים המחויבים.

סימן ג': חוליה הנוטה למות אשר אינו רוצה שחיוו יוארכו

15. (א) חוליה הנוטה למות שהוא בעל כשרות, אשר אינו רוצה שחיוו יוארכו, יש לכבד את רצונו ולהימנע מטיפול רפואי בו.

(ב) על המטופלים בחוליה הנוטה למות כאמור בסעיף קטן (א) לעשות מאמץ סביר כדי לשכנעו לקבל חמצוץ, וכן מזון ונוזלים, אף באמצעות מלacons, וכן לקבל טיפולים שגרתיים הנחוצים לטיפול במחלות בויזמניות או במחלות רकע וטיפול מקל.

16. (א) חוליה הנוטה למות שאינו בעל כשרות הסובל סבל משמעותי, שנקבע לגביו לפי הוראות סעיף 5(ב) כי אינו רוצה שחיוו יוארכו, יש להימנע מטיפול רפואי בו, הקשור לביעתו הרפואית החשוכת המרפא, לרבות בדיקות, ניתוחים, הchip, חיבור למכשיר הנשמה, טיפולים כימותרפיים, הקרנות או דיאליזה, והכל בהתאם לרצונו כפי שנקבע על פי סעיף 5(ב).

(ב) (1) בסעיף קטן זה, "טיפול נלווה" – טיפול רפואי בחוליה הנוטה למות, שאינו קשור כלל לביעתו הרפואית החשוכת המרפא, לרבות טיפולים שגרתיים הנחוצים לטיפול במחלות בויזמניות או במחלות רקע וטיפול מקל, וכן מתן מזון ונוזלים/APILO באמצעים מלאכותיים.

(2) אין להימנע מטיפול נלווה בחוליה הנוטה למות כאמור בסעיף קטן (א), והכל אף אם רצונו של חוליה כפי שנקבע לפי סעיף 5(ב) הוא להימנע מקבלת טיפול כאמור.

17. על אף הוראות סעיף 16(ב), חוליה בשלב סופי שאינו בעל כשרות, הסובל סבל משמעותי, שנקבע לגביו לפי הוראות סעיף 5(ב) כי אינו רוצה שחיוו יוארכו, יש להימנע מכל טיפול רפואי בו, לרבות טיפול רפואי נלווה כאמור בסעיף 16(ב)(א), והכל בהתאם לרצונו כפי שנקבע לפי סעיף 5(ב); על אף האמור בסעיף זה, אין להימנע ממתן נזולים לחוליה כאמור,/APILO באמצעות מלאכותיים, אלא אם כן קבע הרופא האחראי שמתן הנזולים גורם סבל או נזק לחוליה כאמור.

18. (א) במצב חירום רפואי של חוליה הנוטה למות יחולו הוראות סעיף 15(3) לחוק זכויות מצב חירום רפואי החולה, אלא אם כן נודע למטפל כי נקבע לפי הוראות סעיף 5 כי רצונו של החולה הנוטה למות להימנע טיפול רפואי בעת מצב כאמור.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לעניין חוליה בשלב סופי הנutan במצב חירום רפואי, מותר להימנע טיפול רפואי מציל חיים בו, אלא אם כן נודע למטפל כי נקבע לפי הוראות סעיף 14 כי רצונו של החולה בשלב סופי לקבל טיפול רפואי בעת מצב כאמור.

סימן ד': פועלות אסורות

19. אין בהוראות חוק זה כדי להתריע עשיית פולחנה, אף אם היא טיפול רפואי, המכוננת אישור המטה להמית, או שתותצתה, קרוב לוודאי, היא גם גרים מותם, בין שהיא נעשית מתוך חסד וחמלה ובין שלא, ובין לבקשת החולה הנוטה למות או אדם אחר ובין שלא.

20. אין בהוראות חוק זה כדי להתריע עשיית פולחנה, אף אם היא טיפול רפואי, שיש בה סיוע להتابדות, בין שהיא נעשית מתוך חסד וחמלה ובין שלא, ובין לבקשת החולה הנוטה למות או אדם אחר ובין שלא.

21. אין בהוראות חוק זה כדי להתריע הפסקת טיפול רפואי רצוף בחולה הנוטה למות, אישור הפסקת טיפול רפואי רצוף, שນפק שלא במכoon או שלא בגין הוראות כל דין וכן מותר להימנע מחידוש טיפול רפואי מחוורי, והכל בכפוף להוראות סימן ג'.

22. נודיע לרופא האחראי, כי קיימת מחולקת בנוגע להחלטה או קביעה לגבי חוליה הנוטה למות, וכי פנה אדם לוועדה מוסדרית או כי בכוונה אדם לפנות לוועדה מוסדרית לצורך הכרעה במחלוקת, יפעיל הרופא האחראי באופן שיאפשר את המשך חייו של החולה הנוטה למות ובלבד שם קיימת אפשרות לעשות כן באמצעות טיפול שאינו טיפול רפואי, יעשה הדבר כך.

סימן ה': מתן טיפול מקל

23. (א) על הרופא האחראי לגרום לכך שייעשה כל שניית כדי להקל על כאבו וסבלו מתן טיפול מקל של חוליה הנוטה למות, אף אם הדבר כרוך בסיכון סביר לחיו של החולה, לרבות באמצעות תרופות, משככי כאבים או באמצעות פסיקולוגים, סייעודיים וסביבתיים, והכל על פי עקרונות נאותים של טיפול מקל, ובהתאם לתנאים ולהסדרים הנהוגים, מעת לעת, במערכות הבריאות בישראל, ובכפוף לרצון החולה הנוטה למות, בהתאם להוראות חוק זה ובהתאם להוראות חוק זכויות החולה.

(ב) על הרופא האחראי לגרום לכך שייעשה, במידת האפשר, כל שניית כדי להקל על בני משפחתו של חוליה הנוטה למות ולדואג לווחותם בעת שהותו של החולה במוסד הרפואי, והכל על פי עקרונות נאותים של טיפול סוציאלי וטיפול מקל, ובהתאם לתנאים ולהסדרים הנהוגים, מעת לעת, במערכות הבריאות בישראל.

סימן ו': טיפול בקטין הנוטה למות

24. הורה של קטין מוסמך לייצגו בעניין הטיפול הרפואי בו, בין לעניין הארכת חייו ובין סמכות הרוי קטין לעניין הימנעות מהארכת חייו; אפטורופוס של קטין, שהוא אדם קרוב, רשאי להشمיע את עדותו לענן והרופא האחראי רשאי לפעול על פיה; היה הקטין חסר הורים, או שנשללה אפטורופסות ההורים ולא נקבע לקטין אפטורופוס או שאפטורופסו אינו אדם קרוב, תכريع בעניינו הוועדה המוסדרית.

25. קטין שהוא חולה הנוטה למות, זכאי להשתתף בקבלת החלטה על הטיפול הרפואי בו, בהתאם שניים אלה:

- (1) הקטין מודע למצבו, וمبקש להשתתף בקבלת ההחלטה בעניינו;
- (2) הרופא האחראי קבוע שכושרו ובשלותו השכליים והנפשיים של הקטין מאפשרים את שיתופו בקבלת ההחלטה בעניינו.

26. רופא אחראי ימסור לקטין מידע המתיחס באופן ישיר למצב בריאותו, או לטיפול הרפואי בו, בהתאם שניים אלה:

- (1) הרופא האחראי השתכנע כי אין במסירת המידע, או חלק ממנו, כדי לגרום נזק לבリアותו הגופנית או הנפשית של הקטין, או לסכן את חייו;
- (2) הרופא האחראי קבוע שכושרו ובשלותו השכליים והנפשיים של הקinstein מאפשרים לו הבנה נאותה של המידע ומשמעותו.

27. החלטות כאמור בסעיפים 25(2) ו-26 יתקבלו לאחר התיעצות עם הורי הקטין, אפוטרופסו, אם מונה לו, עם המטפלים בקטין ועם רופאים רלוונטיים או מומחים הנוגעים בדבר, לפי העניין, ובמידת האפשר עם רופאו האישי.

28. (א) נתגלוו חילוקי דעת בין הורי קטין שהוא חולה הנוטה למות, או ביןם לבין הרופא האחראי, לעניין הטיפול הרפואי בו, תכרייע בדבר הוועדה המוסדית.

(ב) נתגלוו חילוקי דעת בין קטין שהוא חולה הנוטה למות, לבין הוריו, או בין הרופא האחראי, לעניין הטיפול הרפואי בו, יהולו הוראות אלה:

- (1) הביע הקטין את רצונו שחייו יוארכו, יפעל הרופא האחראי בהתאם לרצונו של הקinstein, בכפוף להוראות חוק זה;
- (2) הביע קטין שמלאו לו 15 שנים את רצונו להימנע מהארצת חייו, תכרייע בדבר ועדת מוסדית.

(ג) דנה ועדת מוסדית בעניינו של קטין שהוא חולה הנוטה למות, תישמע גם עמדתו, אם הובעה, וכן ימסר לו עדת פירוט המידע שנס מסר לו.

(ד) הוועדה המוסדית תחקול בין שיקוליה את טובתו של הקinstein, ותהיה רשאית לקבוע שיש להימנע מהארצת חייו של הקinstein, אם שוכנעה כי אין זה לטובתו של הקinstein שחייו יוארכו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב)(1).

סימן ז': טיפול בחסוי נוטה למות

טיפול בחסוי נוטה 29. (א) בחוק זה, "חסוי" – אדם שמתקיים בו כל אלה: למות

- (1) אינו יכול, דרך קבוע, לדאוג לעניינו, בשל מוגבלות שכלית או نفسית;
  - (2) מצב הדברים כאמור בפסקה (1) התקיים אצל לפני שנקבע לגביו כי הוא חולה נוטה למות;
  - (3) אין לגביו הנחות רפואיות מקדימות בתוקף, או ייפוי כוח בתוקף.
- (ב) הביע חסוי את רצונו שחייו יוארכו, יפעל הרופא האחראי בהתאם לרצונו של החסוי, בכפוף להוראות חוק זה; הביע החסוי את רצונו להימנע מהארצת חייו, תכרייע בעניינו ועדת מוסדית; הוראות סעיפים 25, 26 ו-27 יהולו בשינויים המחויבים, לפי העניין.

(ג) לא נודע רצונו של החסוי, והסכימו הרופא האחראי והאפוטרופוס שיש להאריך את חייו – יפעל הרופא האחראי כאמור, בכפוף להוראות חוק זה; בכל מקרה אחר – תכريع הוועדה המוסדית בעניינו של החסוי.

(ד) הוועדה המוסדית תשקל בין שיקוליה את טובתו של החסוי, ותהיה רשאית לקבוע שיש להימנע מהארכת חייו של החסוי, אם שוכנעה כי אין זה לטובתו של החסוי שחייו יותרכו, בכפוף להוראות סעיף קטן (ב).

פרק ה': הבעת רצון מוקדמת

סימן א': הדרכים להבעת רצון מוקדמת

30. אדם רשאי להביע את רצונו, מראש, בשאלת הטיפול הרפואי בו אם יהיה חולה הנוטה למות שאינו בעל כשרות, ממן הנחיות רפואיות מקידימות, בייפוי כוה, או בשילוב בינהם, הכל בכפוף להוראות פרק זה ובבדר שעשה כן מתוך רצון חופשי ועצמאי ושלא מתוך לחץ משפחתי, חברתי או אחר.

סימן ב': הנחיות רפואיות מקידימות

31. אדם בעל כשרות רשאי לחתן הנחיות רפואיות מקידימות שבבחן יפרט את רצונו לגבי הנחיות רפואיות טיפול רפואי עתידי בו אם יקבע לגבי כי הוא חולה הנוטה למות שאינו בעל כשרות, הכל מקידימות לפחות חוק זה.

32. (א) הנחיות רפואיות מקידימות יינתנו לאחר שהנותן קיבל מרופא או מأחות מוסמכת מידע רפואי הדרוש לו באופן סביר לשם מתן הנחיות רפואיות מקידימות (בחוק זה – מוסר מקידימות המידיע).

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), נקבע בהתאם להוראות חוק זה כי אדם שהוא חולה נוטה למות, ניתן הנחיות רפואיות מקידימות לאחר שקיבל מרופא מומחה מידע בדבר מצבו הרפואי, לרבות מידע בדבר מצבו שהוא רלוונטי למתן הנחיות וכן מידע רפואי הדרוש לו באופן סביר לשם מתן הנחיות רפואיות מקידימות.

33. (א) הנחיות רפואיות מקידימות יינתנו בכתב, על גבי טופס הנחיות רפואיות מקידימות דרך מתן הנחיות שנושא מובה בתוספת הראשונה, בחתימת ידו של נותן הנחיות בפניו שני עדים שאין להם ויתירין אינטנסיבלי או אחר בנזון הנחיות, ושאים מioפה כוה, אך יכול שאחד העדים יהיה מוסר המידע; העדים יאשרו באוטו מעמד בחתימת ידם על גבי טופס הנחיות הרפואיות המקידימות שנושא הנחיות חתום כאמור.

(ב) הנחיות רפואיות מקידימות יכול שייכלו הגדרה של נותן הנחיות לסלב משמעותי – ויככלו גם –

(1) הצהרה כי ההנחיות ניתנו מתוך רצון חופשי, על יסוד הבנה ושיקול דעת;

(2) תמצית המידע הרפואי שניתן לנוטן הנחיות כאמור בסעיף 32; התמצית תירשם בידי מוסר המידע אשר יאשר בחתימת ידו כי מסר לנוטן הנחיות מידע וכי הסביר לנוטן הנחיות את כל המונחים הרפואיים בהתאם להוראות סעיף 3(ב) לחוק זכויות החולה.

(ג) הנחיות רפואיות מקידימות יכול שיינתחו בדרכים אחרות שיקבע השר, באישור ועדת הבדיקה הרווחה והבריאות של הכנסתת, יוכל שייקבעו כאמור דרך כלל או מסווגי מקרים שיקבע.

34. (א) הנחיות רפואיות מקידימות יעדרו בתקופן חמיש שנים מיום חתימת טופס ההנחיות הרפואיות המקידימות, אלא אם כן נקבעה בו תקופה קצרה מכך ונינתן להאריך את תוקפן לתקופות נוספות ככל אחת לא תעלתה על חמיש שנים; ההארכה תיעשה על גבי טופס ההארכה שבתוספת השלישית.

(ב) הנחיות רפואיות מקידימות שאינן מקיימות אחר כל הוראות סימן זה או הנחיות רפואיות מקידימות שפג תוקפן לפי סעיף קטן (א) אינן מחייבות, אך על הרופא האחראי לעיין בהן והוא רשאי להתחשב בהן לענין סעיפים 5(ג) ו-14(ג).

35. לא ניתן לקבוע בבירור את רצונו של החולה הנוטה למوت מההנחיות הרפואיות המקידימות שנתנו, או שההנחיות הרפואיות אינן מתאימות לנסיבות המקרה, או בהעדר מיופה כוח או עדות ברורה של אדם קרוב – תכريع בדבר הוועדה המוסדית.

36. אימantan הנחיות רפואיות מקידימות אין בו בשלעצמו כדי להעיד על רצונו של החולה הנוטה למות באשר לטיפול הרופאי בו או להימנע מטיפול הרופאי בו.

סימן ג': ייפוי כוח

37. (א) אדם בעל כשרות רשיי למונות מיופה כוח על גבי טופס שנוסחו מובא בתוספת השניה ורשיי הוא למונות בייפוי הכוח מחליף למיופה הכוח.

(ב) מיופה הכוח יהיה מסמך להחלטת במקומו על הטיפול הרופאי שיינתן או שלא ניתן לו אם יהיה חולה הנוטה למות שאינו בעל בשירות; לא יוכל מיופה הכוח למלא במועד הנדרש את תפקידו, או יסרב לעשות כן, יהיה המחליף למיופה הכוח, מיופה הכוח.

(ג) בייפוי הכוח יפורטו הנסיבות והתנאים שבהם יהיה מסמך מיופה הכוח לקבל החלטות כאמור.

(ד) ניתן ייפוי כוח שיש בו התייחסות למעברים רפואיים מסוימים או לטיפולים רפואיים מסוימים – יקבל נוטן ייפוי הכוח מידע רפואי בהתאם להוראות סעיף 32, בשינויים המחויבים.

38. (א) ייפוי כוח ניתן בכתב, מתוך רצון חופשי ועצמאי, על יסוד הבנה ושיקול דעת וייחתמו בחתימת ידם של מיפה הכוח ושל שני עדים שאין להם אינטרס כלכלי או אחר במיפה הכוח, ושאינם מיופה כוח, אך יכול שאחד העדים יהיה מושר המידע כאמור בסעיף 37(ד); יכול שיפוי הכוח יכול הגדרה של נוטן ייפוי הכוח לסלב משמעותי; ייפוי הכוח יכול גם –

(1) הצהרה כי ייפוי הכוח ניתן מתוך רצון חופשי, על יסוד הבנה ושיקול דעת;

(2) ניתן ייפוי כוח כאמור בסעיף 37(ד), יהולו הוראות סעיף 33(ב)(2) בשינויים המחויבים.

(ב) בייפוי הכוח יצירין מיפה הכוח כי מיופה כוחו יהיה מסמך לקבל במקומו החלטות בעניין הטיפול הרפואי בו אם יהיה חולה הנוטה למות שאינו בעל בשירות, יוכל הוא לפחות את הנסיבות והתנאים שבהם יהיה מסמך מיופה הכוח להחלטת במקומו על הטיפול רפואיים הרפואיים בו, כולל או חלקם.

(ג) ייפוי כוח יכול שיינתן בדרכים אחרות שיקבע השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, וכי יכול שיקבעו כאמור דרך כלל או מסווגי מקרים שיקבע.

39. (א) תוקפו של ייפוי כוח לא עלה על חמיש שנים, ונינתן להאריך את תוקפו לתקופות נוספות ככל אחת לא תעלתה על חמיש שנים; ההארכה תיעשה על גבי טופס שנוסחו מובא בתוספת השלישית.

(ב) לא נקבעה ביפויי הכוח תקופת תוקפו, יעמוד ייפויי הכוח בתוקפו חמיש שנים מיום שניתן; לא חידש אדם ייפויי כוח שנתן או שלא נקבעה בו תקופת תוקפו, ייחשב ייפויי הכוח כמסמך שאינו מחיב, אך על הרופא האחראי לעין בו והוא רשאי להתחשב בו לעניין סעיפים 5(ג) ור' 14(ג).

40. אדם שיש לו יסוד סביר לחשש, כי מיופה כוח פועל שלא לפי רצונו של החולה הנוטה למות או מתור ניגוד עניינים, רשאי הוא לפנות לוועדה המוסדית; השתכנעה הוועדה המוסדית שמיופה הכוח פועל מטענים שאינם מבטאים את רצונו של החולה הנוטה למות, או מתור ניגוד עניינים, רשאית היא לקבוע מהו הטיפול הרפואי הרואוי בחולה הנוטה למות או לבטל את ייפויי הכוח.

סימן ד': הוראות כלוליות

41. קבוע רופא האחראי כי מטופל הוא חוליה הנוטה למות, והוא בעל כשרות, יודיע לו הרופא חובת ידוע האחראי על האפשרות לחתן הנחיה רפואיות מקדיימות או למנות מיופה כוח או יודיע לו על האפשרות לעדכן הנחיה רפואיות מקדיימות או ייפויי כוח שנתן; לשם כך, ימסור לו רופא מומחה את המידע הרפואי הדorous, והכל בכפוף להוראות סעיף 13(ד) לחוק זכויות החולה.

42. (א) אדם רשאי לשלב מתן הנחיה רפואיות מקדיימות לפי הוראות סימן ב', עם מינוי אפשרות השילוב מיופה כוח מטעמו לפי הוראות סימן ג'.

(ב) בהנחה רפואיות מקדיימות וביפויי הכוח רשאי אדם לכלול הוראות למקורה שבו יוצע ניגוד בין הנחיה רפואית מקדיימה לבין הוראה של מיופה הכוח.

(ג) בהדר הוראה כאמור בסעיף קטן (ב) עדיפה ההנחהה המקדיימת; ואולם אם ניתןיפויי הכוח תקופת משמעותית לאחר מתן הנחיה, יובה הנושא להכרעת הוועדה המוסדית אשר תקבע אם ייפויי הכוח עדיף על פני ההנחהה הרפואית המקדיימת.

43. (א) ניתנו הנחיה רפואיות מקדיימות ולאחר מכן ניתנו שוב הנחיה רפואיות שינוי וביטול מקדיימות, יגרבו ההנחהה הרפואיות המקדיימות שניתנו במועד המאוחר יותר; וכן הדבר לעניין מינוי מיופה כוח לפי חוק זה.

(2) הנחיה רפואיות מקדיימות או ייפויי כוח ניתנים לביטול על גבי טופס שנוסחו נושא בתוספת הרבייה, בכתב בפני שני עדים או בדרך אחרת שיקבע השר לפי סעיפים 33(ג) או 38(ג).

(ב) שינוי או ביטול לטובת הרצון להוסף לחיות במצב חירום רפואי, יכול שייהיה שלא בכתב ידי אחד; ובلد שתהנחהה בדבר הטיפול הרפואי באוטו מצב חירום והעדות יתועדו בכתב סמוך לכל האפשר לאחר מכן; בחלוף מצב החירום האמור, ימשיכו לעומת בתקפן הנחיה רפואיות מקדיימות או ייפויי כוח שבתווך, אלא אם כן התקיים אחד מלה:

(1) ההנחהה או ייפויי הכוח בוטלו לפי הוראות סעיף קטן (א);

(2) החולה לא יהיה יכול, באופן סביר, לבטל או לשנות את ההנחהה או ייפויי הכוח.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), נבער מ אדם לשנות או לבטל הנחיה רפואיות מקדיימות או ייפויי כוח שנתן בדרך האמורה באותו סעיף קטן, בין לטובת הרצון לחיות ובין שלא לטובת הרצון לחיות, מחלת או מום שהשלחים איןו מסוגל לבצע את הפעולות המשויות הנדרשות לשם כך, רשאי הוא לחתן את הוראותיו באמצעות אדם אחר, בתנאים ובאופן שיקבע השר.

סימן ה': מאזור מידע

אזור מידע

44. (א) השר יקים מאזור מידע, שיירשו בו הנחיות רפואיות מקדיימות וייפויי כוח, וימנה אחראי על המאזור.

(ב) כל אדם רשאי לבקש לרשותו במאזור המידע הנחיות רפואיות מקדיימות או ייפוי כוח, שנtan, וכן ביטול או שינוי שלהם כאמור בסעיף 43, בהודעה לאחראי על המאזור.

(ג) אחת לחמש שנים לפחות האחראי על המאזור הודעת תזכורת לאדם הרשות במאזור, למענו לפי מרשם האוכלוסין או מען אחר שצין בבקשת הרישום, לחידוש ההנחיות הרפואיות המקדיימות או ייפוי הכוח.

פרק ו': הוועדה הארץית ועדות מוסדריות

סימן א': ועדת מוסדרית

מינאי ועדות
מוסדריות

45. (א) המנהל הכללי רשאי להורות למנהל מוסדר רפואי למנות ועדת מוסדרית; הורה המנהל הכללי כאמור, ימנה מנהל המוסד הרפואי בהתייעצות עם ראש הוועדה הארץית ובאישור המנהל הכללי, ועדת מוסדרית; ואלה חברות:

(1) שלושה רפואיים, שאינם מטפלים ישירות בחולה, שהם רפואיים מומחים באחד מתחומיים אלה: רפואי פנימית, גראטריה, קרדיולוגיה, נוירולוגיה, אונקולוגיה, טיפול נמרץ, הרדמה, רפואי המשפחה; היה החולה יילוד, יהיה אחד מבין הרפואיים כאמור רפואי מומחה בנאנטולוגיה; היה החולה קטין, יהיה אחד מבין הרפואיים כאמור רפואי מומחה ברפואת ילדים ואחד במקום היה פסיכולוג קליני או רפואי שעיסוקו בטיפול ילדים ונוער;

(2) רפואי שאינו מטפל ישירות בחולה, שהוא רפואי מומחה בפסיכיאטריה;

(3) אחות מוסמכת;

(4) עובד סוציאלי או פסיכולוג קליני;

(5) איש אקדמיה המומחה בתחום הפילוסופיה או האתיקה;

(6) משפטן הבשיר להתמנות שופט בית המשפט המחויז, מתוך רשיימה שער שר המשפטים;

(7) איש דת לפיו דתו של החולה, ככל האפשר.

(ב) לכל חבר ועדת מוסדרית ימונה ממלא מקום בעל הכשרות הנדרשת לפוי סעיף זה.

(ג) ועדת מוסדרית תבחר את יוושב ראש הוועדה, בין לחבריה.

(ד) ועדת מוסדרית תתקנס סמור בכל האפשר למועד הפניה אליה, ובזמן שקבעתה תהיה רלוונטייה.

(ה) ועדת מוסדרית רשאית להסמיך הרכב חלקי מתובנה, שידון במקרים דחופים; ההרכב החלקי יוכל לפחות חברות חברי ועדת אלה:

(1) רפואי בעל כשרונות כאמור בסעיף קטן (א)(1) או (2);

(2) אחד בין חברי ועדת אלה: אחות מוסמכת, עובד סוציאלי או פסיכולוג קליני;

(3) אחד בין חברי ועדת אלה: איש אקדמיה כאמור בסעיף קטן (א)(5), משפטן כאמור בסעיף קטן (א)(6) או איש דת כאמור בסעיף קטן (א)(7).

- (1) מטופל שנקבע לגביו לפי הוראות סעיף 8 כי איןו חולה הנוטה למות ומטופל שנקבע לגביו לפי הוראות הסעיף האמור כי הוא חולה הנוטה למות (בפרק זה – החולה), או מי מטעמו של חולה כאמור;
- (2) מיופה כוחו של חולה;
- (3) אדם קרוב או אפוטרופוס של חולה שאינו בעל כשרות;
- (4) מטפל מבין חברי הצוות הרפואי במוסד הרפואי שבו מטופל החולה;
- (5) רופאו האישי של החולה;
- (6) עובד סוציאלי.

(ב) פנה לוועדה מוסדית בעניינים המנוים בסעיף 47 אדם שאיןו חולה או מי מטעמו, תודיעו הוועדה על הפניה לחולה או למי מטעמו; לא יהיה החולה בעל כשרות תודיעו הוועדה על הפניה גם למיופה כוחו ולאפוטרופוס, אם ישנים, וכן לאדם קרוב, לפי העניין.

47. (א) ועדת מוסדית מוסמכת להכריע במקרים שבינם קיימת מחלוקת בין הנוגעים סמכיות ועדת מוסדית והחלטותיה בדבר או מתעורר ספק כיצד לנוכח חולה, ובין השאר במקרים אלה:

- (1) השגה על החלטת רופא אחראי לעניין חזקת הרצון להוסיף לחיות לפי סעיף 4 או חזקת הבשות לפי סעיף 6;
  - (2) מחלוקת בין הורי קטן חולה, ביןם לבין עצם או ביןם לבין הרופא האחראי, וכן מחלוקת בין קטן שהוא חולה נוטה למות לבין הוריו או ביןו לבין המטפלים בו, כאמור בסעיף 28;
  - (3) מחלוקת בין אפוטרופוס לבין קטן חולה, הוריו או הרופא האחראי, לעניין סעיף 24;
  - (4) בירור רצונו של חולה נוטה למות מתוך הנחיות רפואיות מקדיימות שנתן כאמור בסעיף 35;
  - (5) השגה על החלטת מיופה כוח כאמור בסעיף 40;
  - (6) קביעת העדיפויות בין הנחיות הרפואיות המקדיימות לבין ייפוי הכוח כאמור בסעיף 42(א).
  - (7) קביעת רופא אחראי לעניין היותו של מטופל חולה נוטה למות או חולה בשלב סופי, כאמור בסעיף 8;
  - (8) קביעת רופא אחראי לעניין היותו של אדם, אדם קרוב לחולה הנוטה למות.
- (ב) בזואה להכריע בחלוקת כאמור בסעיף קטן (א) תברר ועדת מוסדית את רצונו של cholha ביחס לטיפול הרפואי בו ותיתן הוראות לימוש רצונו על פי נתונים עובדתיים שיובאו לפניה ובכפוף להוראות חוק זה; בהיעדר נתונים עובדתיים בדבר רצונו של cholha בדין לפי סעיף קטן (א)(1) עד (6) תחליט הוועדה בהתאם לאדם רצונו של cholha על פי השקפת עולמו ואורח חייו, ובמידת הצורך תוך התיעצות עם אדם קרוב לחולה הנוטה למות ועם אנשים המציגים השקפת עולם הדומה לו של cholha; ולענין קטן או חסוי תכריע הוועדה גם בהתאם לאמור בסעיף 28(ד) או 29(ד), לפי העניין.

(ג) המנוים בסעיף 46(א) וכן כל אדם שיש לו עניין במטופל, רשאים לטען לפני הוועדה המוסדית.

(ד) החלטת ועדת מוסדרית, למעט בדיון בהרכב חלקו כאמור בסעיף 45(ה), תהייה תקפה רק אם השתתפו בדיון ובكلותה ההחלטה חמישה חברים לפחות, ובינם המשפטן, רופא אחד ושני חברים נוספים מבין החברים שאינם רפואיים; החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעתות; היו דרישות שיקולות – תכريع דעתו של היושב ראש.

(ה) ועדת מוסדרית רשאית להחליט בפניהם, להבהיר את המקרה להכרעתה של הוועדה הארץית או להביא את הצדדים המעורבים להסכמה; הסכימו הצדדים – לא תחילת הוועדה בפניהם.

(ו) ועדת מוסדרית במוסד רפואי תדון בעניינו של חוליה המטופל במוסד הרפואי שלו היא שיכת, ובעניינו של חוליה שניינו מטופל במוסד רפואי, אם הרופא האחראי בעניינו מעסיק במוסד הרפואי; ועדת מוסדרת ב专家组 חולמים תדון בעניינו של חוליה המטופל בידי רופא אחראי שאינו רופא כמפורט בספקה (1) להגדירה רופא אחראי, שהוא רופא מחווי או מי שמונה על ידו, והוועדה תהיה הוועדה המוסדרת ש专家组 חולמים שבה רשום החולה; כן תדון ועדת מוסדרית בעניינו של חוליה שלגביו הורה לה המנהל הכללי לדון ולהזכיר.

דין חור בוועדה 48. הוגשה פניה חוותה לוועדה לפי סעיף 46 בעניין של החולה הנוטה למות שכבר נדון והוכרע בוועדה והחלטה הוועדה לגביו ולא חל שינוי בנסיבות, רשאי יושב ראש הוועדה לקבוע כי הפניה חוותה לא טובא לפני הוועדה לדין חור.

49. לא תדון הוועדה בפניה שלגביו הוגש ערך לפי סעיף 51(א)(4) או הוגשה עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק. סיג לדין חור

סימן ב': הוועדה הארץית

50. (א) המנהל הכללי ימנה את הוועדה הארץית, ואלה חברותיה:
1) ארבעה רפואיים מומחים, בדרגת של מנהל יחידה, מנהל מחלקה, או מנהל בית חולמים;

2) ארבע אחים מוסמכות, בדרגה בכירה;

3) ארבעה חברים שהם עובדים סוציאליים במוסד רפואי, בדרגת ניהול בכירה, או פסיכולוגים קליניים במוסד רפואי, בדרגת ניהול בכירה;

4) ארבעה אנשי אקדמיה המומחים בתחום הפילוסופיה או האתיקה, בדרגה אקדמית בכירה;

5) ארבעה משפטנים הכהירים להתחמות שופטי בית משפט מחווי, או שהם בדרגה אקדמית בכירה;

6) ארבעה אנשי דת.

(ב) החברים שימונו יהיו בעלי ניסיון בתחוםם שחוק זה דין בהם; איש דת יהודי ימונה בתביעות עם הרבנים הראשיים לישראל ואיש דת לא יהודי ימונה בתביעות עם נשיא בית הדין לעורורים של אותה עדה דתית בישראל; המשפטן ימונה בתביעות עם הייעץ המשפטי לממשלה.

(ג) המנהל הכללי ימנה את יושב ראש הוועדה ואת מלא מקומו, מבין חברותיה.

(ד) יושב ראש הוועדה ימנה, מבין חברי הוועדה, את מותבי הוועדה; לכל מותב ימננו ישיה חברות, כל אחד מתחום עיסוק אחר כמפורט בפסקאות (1) עד (6) של סעיף קטן (א), וכן ימנה מלא מקום לכל אחד מהם; יושב ראש הוועדה ימנה לכל מותב את היושב ראש ואת מלא מקומו.

(ה) חבר הוועדה הארץית ימונה לתקופה של חמישה שנים, ונינתן לשוב ולמנותו לתקופות נוספות.

סמכויות הוועדה
הארצית ופניה

51. (א) הוועדה הארץית מוסמכת לדון ולהכריע באלה:
(1) חילוקי דעת בין חברי הוועדה המוסדית, לפי פניה של אחד לפחות מבין חברי הוועדה המוסדית;

(2) מקרים חריגים בעלי חשיבות עקרונית אשר ועדת מוסדית העבירה להכרעתה;

(3) מקרים שועודה מוסדית העבירה להכרעתה של הוועדה הארץית, ללא שתיכריע בהם;

(4) עורך על החלטה של ועדת מוסדית שהוגש בידי מי שזכה לפנות לוועדה מוסדית.

(ב) בבואה להכריע בחלוקת כאמור בסעיף קטן (א) תברור הוועדה הארץית את רצונו של החולה ביחס לטיפול הרפואני בו ותיתן הוראות למימושו וצוננו על פי נתונים עובדיתיים שיובאו לפניה ובכפוף להוראות חוק זה; בהדר נתחנים עובדיתיים בדבר רצונו של החולה תחיליט הוועדה בהתאם לאומד רצונו של החולה על פי השקפתו עלמו ואורה חייו, ובמידת הצורך תוך תוקף התקיעות עם אדם קרוב לחולה הנוטה למות ועם אנשים המציגים השקפת עולם הדומה לו של החולה; ולענין קטן או חסוי תכיריע הוועדה גם בהתאם כאמור בסעיף 28(ד) או 29(ד), לפי העניין.

52. (א) המינויים בסעיף 46(א) וכן כל אדם שיש לו עניין במטופל, רשאים לטעון לפני החלטות הוועדה הארץית.

(ב) החלטות הוועדה הארץית יתקבלו ברוב דעות חברי המותב; היו הדעות שקולות תכיריע דעתו של יוושב ראש המותב.

(ג) תוקף החלטות הוועדה הארץית מותנה בהשתתפות בדיון של נציג מכל אחד מתחומי העיסוק מהם מרכיבת הוועדה, המפורטים בפסקאות (1) עד (6) של סעיף 50(א).

(ד) הוועדה הארץית תחיליט בערר או בפניה שהובאה לפניה.

53. ראה היוזץ המשפטי לממשלה כי עניין הנדון לפני הוועדה המוסדית או הוועדה הארץית מעלה שאלת שלגبية נדרשת הצגת עמדתו, ראשיה הוא, לפי ראות עיניו, לפנות לממשלה ולהתיציב לפני הוועדה ולהשמע את דבריו בעצמו או באמצעות מי מטעמו.

פרק ז': שונות

54. לא ישא אדם באחריות לפי כל דין על פעולתו לפי הוראות חוק זה, אלא אם כן פעל פטור מאחריות ברשלנות.

55. חוליה הנוטה למות זכאי, במידה האפשר, שכובד רצונו לעניין בעלות נספנות שלדעת הוכחה לפעולות החולה או משפחתו הוא נדרש להן, ביוזמתו ובמיומנו; ואולם ראשיא מנהל מחלקה שלא לאפשר נספנות ביצוע פעולות כאמור בתחום הרפואה, אם, לפי שיקול דעתו, הוא סבור שהפעולות עלולות לסכן את החולה או לגרום הפרעה למטופלים אחרים או לצוות המטפל.

56. אין בהוראות חוק זה כדיחייב מטפל לחתוליה הנוטה למות טיפול רפואי מסוים, העברת הטיפול או להימנע מתן טיפול רפואי מסוים, בגין ערביו, למצוונו, או לשיקול דעתו הרפואי, למטפל אחר מטפל שישרב או נמנע כאמור עבריר את הטיפול למטפל אחר, על פי הסדר שייקבע בתיאום מראש עם מנהל המוסד הרפואי.

75. על אף הוראות חוק הבשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962⁷, חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960⁸, חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991⁹, חוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט-1969¹⁰, וחוק ההגנה על חסינים, התשכ"ו-1966¹¹, ובכפוף להוראות סעיפים 5(ג) ו-14(ג), הוראות סעיף 10(א), הוראות סימנים ו' ו'ז' בפרק ד' והוראות פרק ו', אפוטרופוס ממונה לאדם לא יהיה מוסמך ליאציג בעניינים שחוק זה חל עליהם.

58. לא יגלה אדם מידע מזויה על אודוט מטופל שהגיע אליו תוך כדי מילוי תפקידו או במהלך עבודתו לפי חוק זה ולא יעשה בו כל שימוש, אלא לעורך ביעוז הוראות חוק זה, הוראות כל דין או לפיו צו של בית משפט; אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מההוראות חוק זכויות החולה, בכפוף להוראות סעיף 10(ג).

סודיות

59. חוק זה יחול גם על המדינה.

תחולות

60. (א) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע –

תקנות

(1) הוראות לקביעת אדם קרוב;

(2) הוראות לעניין מתן העזרות, איסופן ותיעורן, ולענין איסוף מסמכים וננתונים, לשם בירור רצון המטופל לפי סעיפים 5, 14 ו-35 לרבות דרישות ראייתיות ביחס לעזרות, מסמכים וננתונים כאמור;

(3) דרכי המינוי וסדרי העובדה של הוועדה הארץית והועדות המוסדיות;

(4) הפרטים שיש לתרד ברשותה רפואית לפי סעיפים 7 ו-11(ב);

(5) הוראות בדבר שינונו וביטול הנחיות רפואיות מקידימות או ייפוי כוח, בידי אדם שמחמת מחלת או מום אינו מסוגל לבצע את הפעולות המשויות הנדרשות לשם כך כאמור בסעיף 43(ג);

(6) חובות דיווח על ביצוע הוראות חוק זה למי שייסמיך השר, לצורכי בקרה ומחקר, והוראות בדבר פרסום מידע כאמור, בלבד שלא יפורסם פרטים מסוימים של מי שדיוחו עליו;

(7) הוראות בדבר החובה להחזיק במוסד רפואי ובכל מקום שיקבע השר כאמור אמצעים טכנולוגיים כמשמעותם בפסקה (2) להגדירה "טיפול רפואי מחוזרי"; הוראות כאמור יכול שיחלו בהדרגה על סוגים מסוימים רפואיים ובמקום כאמור במשך תקופה שתיקבע, לפי צו שיקבע השר;

(8) הוראות לניהול מאגר המידע, לרבות תנאים לעניין מסירת מידע וקבלת מידע, וכן דרכי מינויו של האחראי על המאגר ותחומי סמכותו.

(ב) השר יקבע הוראות כאמור בסעיף קטן (א)(ל), לגבי כל אמצעי טכנולוגי, עד תום שנה מזוהים שאושר שימוש באמצעי טכנולוגי על ידי המנהל הכללי.

(ג) השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע דרכיהם אחירות לממן הנחיות רפואיות מקידימות, דרך כלל או לסוגים מסוימים שקבע כאמור בסעיף 33(ג) ולמתן ייפוי כוח, דרך כלל או לסוגים מסוימים שקבע כאמור בסעיף 38(ג);

(ד) תקנות ראשונות כאמור בסעיף קטן (א) יותקנו עד תום שנה מיום פרסום של חוק זה.

⁷ ס"ח התשכ"ב, עמ' 120.

⁸ ס"ח התש"ך, עמ' 52.

⁹ ס"ח התשנ"א, עמ' 58.

¹⁰ ס"ח התשכ"ע, עמ' 132.

¹¹ ס"ח התשכ"ז, עמ' 56.

61. השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו. ביצוע
62. השר, באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לשנות את התוספות וכן לקבוע כאמור סוג טפסים אחרים.
63. תחילתו של חוק זה שנה מיום פרסומו. תחילת

תוספת ראשונה

הנחיות רפואיות מקדיימות לטיפול רפואי עתידי בחולה הנוטה למות
(סעיף 31)

טופס זה מיועד למילוי בידי אדם הרוצה ליתן הנחיות רפואיות מקדיימות¹ –
(1) בדבר הימנעות מטיפולים רפואיים הנוהגים בישראל (א);

או

(2) בדבר קבלת טיפולים רפואיים להארכת חיים, אף אם אין לכך הצדקה, בנסיבות העניין (ב).

אני החתום מטה ..... ת"ז ..... שנת לידה ....., מען ...., בעל כשרות כהגדתו בחוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005 (להלן – חוק החולה הנוטה למות), נotonin בזה, לפי הוראות חוק החולה הנוטה למות, הנחיות רפואיות מקדיימות:

לצורך מתן הנחיות הרפואיות המקדיימות אני מצהיר כדלקמן:

(א) (1) מוצבי הרפואי הנוכחי הוא:

בריא בדרך כלל

נקבע לגבי כי אני חוליה הנוטה למות

(2) קיבלתי מידע רפואי מוד"ר ..... או מאוחות מוסמכת גב' / מר .....

פירוט מידע רפואי (ירשם על ידי הרופא המומחה):

.....
.....
.....

(ב) ידוע לי כי הנחיות ייכנסו לתוקף, ככלומר שהטיפול הרפואי שיינתן לי יהיה בהתאם להנחיות אלה ורק אם יקבע לגבי אני חוליה הנוטה למות ולאחר הוצאתי מחזקת היותי בשר, ושאני סובל סבל ממשמעותי, והכל לפי הוראות חוק החולה הנוטה למות.

(ג) ידוע לי שם יקבע לגבי כי אני חוליה הנוטה למות, אך לא הוציאתי מחזקת בשורותי. יגבר רצוני על האמור בהנחיות אלה.

¹ הנחיות רפואיות מקדיימות בידי אדם בעל כשרות, שבahn הוא מפרט את רצונו לגבי טיפול רפואי עתידי בו אם יהיה חוליה הנוטה למות, שאינו בעל כשרות, או חוליה הנוטה למות בשל סופי שאינו בעל כשרות.

² מידע רפואי –

(1) לאדם שקבע לגבי שהוא חוליה נוטה למות, ימסר על ידי רופא מומחה מידע בדבר מצבו הרפואי, לרבות מידע רפואי בדבר מצבו שהוא ולונטי למתן הנחיות וכן מידע רפואי הדורש לו באופן סביר לשם מתן הנחיות רפואיות מקדיימות.

(2) לאדם שלא נקבע לגבי שהוא חוליה הנוטה למות, ימסר על ידי רופא או אחות מוסמכת מידע רפואי הדורש לו באופן סביר לשם מתן הנחיות רפואיות מקדיימות.

(ד) ידוע לי כי אני רשאי לשנות או לבטל הנקיות רפואיות מקדיימות אלה בכל עת, וכך עוד לא ייקבע לגבי שניני בעל כשרות כאמור בחוק החולה הנוטה למות; אופן הביטול יהיה בהנקיות רפואיות חדשות, או בטופס ביטול בנוסח שבתוספת הריביעית.

(ה) ידוע לי כי תוקף הנקיות אלה הוא חמיש שנים או עד לתקופה שאינה עולה על חמישה שנים, כמפורט להלן: ..... (ניתן למלא תאריך שאינו עולה על חמיש שנים מהתאריך החתימה על ההנקיות הרפואיות המקדיימות).
בתום התקופה האמורה יכול רופא אחראיITH חשב בהנקיות אלה, אם לא בוטלו ההנקיות.

א. הוראות רפואיות מקדיימות להימנע מטיפול רפואי מאירח חיים

א.1. (1) סבל ממשמעותי

ידוע לי כי רק אם אהיה במצב של סבל ממשמעותי, כפי שייקבע על ידי להלן, אהיה חולה נוטה למות חסר בשירות, יימנעו מטיפול רפואי בי בהתאם להנקיות הרפואיות המקדיימות שבמסמך זה; סבל ממשמעותי בעבורו הוא (סמן ומלא אחת או יותר מהאפשרויות) –

- הייזקוקת למתן מזון באמצעות מלאכותיים;
  - מצב שבו אני מחוסר הכרה;
  - מצב שבו אני משותק באربע גפיים;
  - מצב של שיטיון (דמנציה –);
  - הייזקוקת לכל אחד מטיפולים רפואיים אלה:
-
- אחד ממצבים אלה:
-

(2) ידוע לי כי אם לא מילאתי מהו סבל ממשמעותי בעבורו בפסקה (1) לעילஇיא השב סובל ממשמעותי רק אם אסבול כאב או סבל, שאדם סביר היה מוכן לעשותו מאין ניכר כדי להימנע ממנו או לשלקו, אף אם הדבר הכרך בפגיעה ממשמעותית באיכות חייו או בתוחלת חייו, ורק במצב זה, אם אהיה חולה נוטה למות חסר בשירות, יפעלו בהתאם להנקיות רפואיות אלה.

א.2. במצב של חולה נוטה למות אלה הפעולות שאני מורה להימנע/לא מהק את המיותר להימנע מלהתבצע לי:

- (א) ביצוע החיהה בכל דרך אפשרית להימנע/ לא להימנע
- (ב) ביצוע החיהה בדרך של עיסוי לב חיוני להימנע/ לא להימנע
- (ג) ביצוע החיהה בדרך של הנשמה על ידי הכנסת צינור לקנה הנשימה להימנע/ לא להימנע
- (ד) ביצוע החיהה בדרך של מתן תרופות החיהה להימנע/ לא להימנע
- (ה) ביצוע החיהה בדרך של הלם חשמלי להימנע/ לא להימנע

להימנע/ לא להימנע	(ו) חיבור למגש (מכשיר להנשמה מלאכותית) עם קוצב זמן אם סימנת שלא להימנע, יש לציין את משך הזמן .....
להימנע/ לא להימנע	(ז) חיבור לדיאליזה אם סימנת לא להימנע, האם להימנע מהמשך טיפול בדיאליזה אם יתברר שאין תוחלת לטיפול?
להימנע/ לא להימנע	(ח) ניתוחים גדולים (כגון כריתת גפה נמיקת), או כריתת איבר פנימי (نمקי)
להימנע/ לא להימנע	(ט) ניתוחים קטנים (כגון כריתת עצבע נמיקת)
להימנע/ לא להימנע	(י) הקרנות במחלה ממארת
להימנע/ לא להימנע	(יא) כימותרפהה במחלה ממארת
להימנע/ לא להימנע	(יב) אנטיביוטיקה במצב של אלחידם חמור ועמיד לטיפולים אנטיביוטיים שגרתיים
להימנע/ לא להימנע	(יג) בדיקות אבחניות (דם, צילומי רנטגן, מוניטור)

א.3. במצב של חוליה הנוטה למות בשלב סופי:³

להימנע/ לא להימנע	(א) ביצוע החיהה בכל דרך אפשרית
להימנע/ לא להימנע	(ב) ביצוע החיהה בדרך של עיסוי לב חיוני
להימנע/ לא להימנע	(ג) ביצוע החיהה בדרך של הנשמה על ידי הכנסת צינור לקנה הנשימה
להימנע/ לא להימנע	(ד) ביצוע החיהה בדרך של מתן תרופות החיהה
להימנע/ לא להימנע	(ה) ביצוע החיהה בדרך של הלם חשמלי
להימנע/ לא להימנע	(ו) חיבור למגש (מכשיר להנשמה מלאכותית) עם קוצב זמן אם סימנת שלא להימנע, יש לציין את משך הזמן .....
להימנע/ לא להימנע	(ז) חיבור לדיאליזה אם סימנת לא להימנע, האם להימנע מהמשך טיפול בדיאליזה אם יתברר שאין תוחלת לטיפול?
להימנע/ לא להימנע	(ח) ניתוחים גדולים (כגון כריתת גפה נמיקת), או כריתת איבר פנימי (نمקי)

³ לעניין הטיפולים הנלויים המנוים בסעיפים (יד) עד (ו), קובע חוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005, כי רק חוליה הנוטה למות בשלב סופי, שהוא חסר בשורת, הסובל סבל ממשועורי, יכול להוות להימנע מותם.

לא להימנע	ט) מתן מזון ונוזלים בדרך מלאכותית
לא להימנע	טז) מנתן תרופות וטיפולים מקלים
לא להימנע	טט) מתן מתרפיה במחלה ממארת
לא להימנע	טטט) הקרנות במחלה ממארת
לא להימנע	טטטט) ניתוחים קטנים (כגון כריתת אצבע נמקית)

א. הוראות למצוות חירום⁴.

(יש למלא סעיף זה רק אם ברצונך ליתן הנחיה לגבי מצב חירום שונה מהאמור לעיל)

..... א. הוראות אישיות שאינן מנויות לעיל:

ב. הוראות רפואיות מקדיימות למתן טיפול רפואי חריג גם כאשר לדעת המטפלים אין להם הצעקה בנסיבות העניין

בבו. יש לנו את הראיה שקיים מילוי בדעתו של הרופא המטפלים כי ייחסו לכך נקודות בעלות כבויים.

בכל בקשת זו: לבצע חיזייה מלאה, לצנור את הקנה, לחבר למושם (מכשור להנשה מלאכותית), לתת טיפולים בדיאליוזה, בכימותרפיה, ברדיותרפיה, באנטיביוטיקה, בدم וב מוצריו, במזון ובנזולים בכל דרך אפשרית, ובכל טיפול רפואי ולרוני שטרתו היא הארכת חי.

- הוראות אלה יחולו בעת שהייה חולה הנוטה למות (בשתיות החיים עד 6 חודשים)
  - חולה הנוטה למות בשלב סופי (בשתיות החיים פחות משבועיים)

ניתן למלא אחת משתי האפשרויות או את שתיהן.

  - הוראות אלה כוללות טיפולים ניסויים / לא כוללות טיפולים ניסויים מחק את המיתר)

⁴ מצב חירום – מצב בו נדרש טיפול מיידי שם לא בן החוליה ימות.

(יש למלא סעיף זה רק אם ברצונך ליתן הנחיה לגבי מצב חירום שונה מהאמור לעיל)

בג. הוראות אישיות שאינן מנויות לעיל:

- ג. (1) נוסף על הנחיות רפואיות מוקדיות אלה נתתי גם ייפוי כוח, ואני מנהה את המטופלים בי לפועל הן בהתאם לייפוי הכוח האמור והן בהתאם להנחיות (סמן אם כן)
- (2) כמו כן אני מנהה בזה כי במקרה של ניגוד בין הנחיה רפואית מוקדימה לבין הוראה של מioפה כוח, תגבר הוראה של –
- הנחיה רפואית מוקדימה הוראה של מioפה כוח
(בחור באחת החלופות)
- (3) ידוע לי כי בהעדר הוראה לפי סעיף (2) לעיל בקשר לסתירה בין הנחיות רפואיות מוקדיות לבין ייפוי הכוח, תהיה עדיפה ההנחיה הרפואית המוקדימה, ואולם אם ייפוי הכוח ניתן תקופה משמעותית לאחר מתן ההנחיה תכريع בדבר ועדה מוסדרת.
- (4) הוראות נוספות נספנות בדבר סתירה בין הנחיות רפואיות מוקדיות לבין ייפוי כוח –

הצהרה וחתימה

ירודע אנשים נוספים על ההנחיות⁵

(אין חובה לידע, ואולם יש בכך כדי לשפר את הסיכוי ליישום יעיל ונכון של ההנחיות; נא לסמן באופן ברור ולהשלים את הפרטים כנדרש).

אני מצהיר/ה בזה כי שוחחתי עם האנשים הרשומים מטה על אודוט מסמך זה, וכי נתתי להם עותק מהמסמך הזה/לא נתתי להם עותק מהמסמך הזה (מחק את המיותר).

- בן זוג .....
פרטיו: .....
(יש למלא שם, כתובות, טל')
- בן משפחה .....
פרטיו: .....
- רופא .....
פרטיו: .....
- עו"ד .....
פרטיו: .....

⁴ מצב חירום – מצב שבו נדרש טיפול מיידי שאם לא כן החוליה ימות.⁵ ימולא רק אם נותן ההנחיה שוחח עם מי מהאנשים המנויים לעיל ו/או נתן לאנשים אלה עותק.

ר' כומר/קדרי .....
 אחר .....
 פרטיו: .....
 פרטיו: ....

חתימת נותן הנקודות הרפואיות המקדיימות⁶

(יש לחתום בפניהם עדים)

אני חותם על מסמך זה לאחר שיקול דעת עמוק ומתוך רצון חופשי ועצמאי, ולא מתוך לחץ משפחתי, חברתי או אחר.

חתימה ..... טלפון ..... טלפון נייד .....
תאריך .....
.....

חתימת עדים

(שני העדים צריכים לחתום באותו מועד)

אננו החותמים מטה מעדים שחותם/ת המסמך דלעיל

מוכרת לנו אישית
 הזודה/תה לפניו באמצעות תעודה מזהה הכוללת תמונה
(יש לסמן אחת ממשתי האפשרויות)

עשה/תה כן בנסיבות, וכי הוא/היא נראה בעיניו שהוא/היא עירני/ת מדבר/ת לעניין, ובלא סימנים להפעלה לחץ עלייה/ה.

אני מצהיר שאיני מיפורה כוחו/ה של החתום/ה ואני מועמד להיות כזה, ואין לי כל אינטרסים כלכליים או אחרים בחותם/ת המסמך
(לא יהיה עד בעל אינטרס כלכלי או אחר, לרבות בן משפחה בעל אינטרס כלכלי או אחר, אך יכול שרופא או אחיות יהו עד).

עד: שם ..... ת"ז ..... מען .....
טלפון ..... טלפון נייד .....
חתימה ..... תאריך .....
עד: שם ..... ת"ז ..... מען .....
טלפון ..... טלפון נייד .....
חתימה ..... תאריך .....

חתימת מוסר המידע הרפואי

אני ..... רופא מומחה⁷, מאשר בזאת כי רשמי את תמצית המידע הרפואי
ומסתורתי למך /גב' ..... בתאריך ..... הסבר בדבר מעבו הרפואי,
לרובות מידע רפואי בדבר מעבו שהוא רלוונטי למtan ההנקודות וכן מידע רפואי הדורש לו באופן

⁶ אם נותן הנקודות אינו דובר או קורא עברית, יש לצרף אישור של מי שתרגם את ההסבירים וההוראות שבוטופס בעברו.

⁷ ימולא כאשר נקבע לגבי נתן הנקודות כי הוא חוללה הגותה למota.

סביר לשם מתן הנקודות רפואיות מוקדמות. עוד אני מאשר כי הסברתי לו את המונחים הרפואיים שבוטופס זה, וכי התרשםתי כי הוא הבין את המידע שמסרתי לו.

אני ..... רופא/ אחות מוסמכת⁸ (מחק את המיותר) מאשר בזאת כי רשםתי את תמצית המידע הרפואי ומסרתי למ"ר /גב' ..... בתאריך ..... מידע רפואי הדרוש לו באופן סביר לשם מתן הנקודות רפואיות מוקדמות. עוד אני מאשר כי הסברתי לו את המונחים הרפואיים שבוטופס זה, וכי התרשםתי כי הוא הבין את המידע שמסרתי לו.

עד: שם ..... ת"ז ..... מען .....
טלפון ..... טלפון נייד .....
חתימה ..... תאריך .....

⁸ ימולא כאשר נתונים הנקודות אינו מי שנקבע לגביו כי הוא חוליה הנוטה למות.

תוספת שנייה

יופוי כוח

למתן הנקודות רפואיות לטיפול בחולה הנוטה למות

(סעיפים 37 ו- 42)

טופס זה מיועד למלוי בידי אדם המעוניין למנות מיופה כוח, כדי שייהי מוסכם להחליט במקומו על הטיפול הרפואי שיינתן או שלא יינתן לו, אם יהיה חוליה הנוטה למות שאינו בעל בשורת, או חוליה הנוטה למות בשלב סופי שאינו בעל בשורת.

אני החתום מטה ..... ת"ז ..... שנת לידה .....
מען ..... בעל בשורת כהגדתו בחוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005 (להלן – חוק החולה הנוטה למות), נתן זהה, לפי הוראות חוק החולה הנוטה למות, יופוי כוח:

לצורך מתן יופוי הכוח אני מצהיר כדלקמן:

(א) (1) מוצבי הרפואי הנוכחי הוא:

בריא בדרך כלל

נקבע לגביו כי אני חוליה הנוטה למות

(2) קיבלתי מידע רפואי¹ מ"ר ..... או מאחות מוסמכת גב'/מר .....

פירוט מידע רפואי (וירשם על ידי הרופא המומחה): .....

¹ יש למלא בידי רופא מומחה/רופא/אחות מוסמכת, רק אם נתן יופוי הכוח מלא את חלופה ג' שלහן.
- מידע רפואי²

(1) לאדם שנקבע לגביו שהוא חוליה נוטה למות, ימסר על ידי רופא מומחה מידע בדבר מצבו הרפואי, לרבות מידע רפואי בדבר מצבו שהוא רלוונטי למtan יופוי הכוח וכן מידע רפואי הדרוש לו באופן סביר לשם מתן הנקודות יופוי הכוח.

(2) לאדם שלא נקבע לגביו שהוא חוליה הנוטה למות, ימסר על ידי רופא או אחות מוסמכת מידע רפואי הדרוש לו באופן סביר לשם מתן יופוי הכוח.

(ב) ידוע לי כי ייפוי הכוח יכנס לתוקפו, רק אם ייקבע לגבי שני חולה הנוטה למות ולאלה החואתי מחזקת היותו כשר, ושאני סובל סבל ממשמעותי, והכל לפי הוראות חוק החולה הנוטה למות.

(ג) ידוע לי שם ייקבע לגבי כי אני חוליה הנוטה למות, אך לא החואתי מחזקת בששתי, לא יכנס ייפוי הכוח לתוקף ורקוני באותה העת יגבור.

(ד) ידוע לי כי אני רשאי לשנות או לבטל את ייפוי הכוח בכל עת, וכל עוד לא ייקבע לגבי שאיני בעל כשרות כאמור בחוק החולה הנוטה למות; אופן הביטול יהיה במתן ייפוי כוח חדש, או בטופס ביטול בנוסח שבוטסת הריבועית.

(ה) ידוע לי כי תוקף ייפוי כוח חמישה שנים או עד לתקופה שאינה עולה על חמישה שנים, במקרה להלן: ..... (ניתן למלא תאריך שאינו עולה על חמישה שנים מהתאריך החתימה על ייפוי הכוח).

אני נותן בזה ייפוי כוח למונויים להלן, כדי שיפעלו בשמי בעת שאהיה חוליה הנוטה למות, או בעת שאהיה חוליה הנוטה למות בשלב סופי, ובאותה עת לא יוכל לתת הנחיות והסכנות לטיפולים רפואיים או להימנעויות מטיפולים רפואיים בגלל העדר יכולת שכלית, נפשית או גופנית לעשות זאת, ואסבול סבל ממשמעותי, וכך שיפעלו בהתאם להנחיות ייפוי כוח זה, אני נותן את ייפוי הכוח ל-

..... ת"ז .....

מען .....

לא יכול או יסרב האדם האמור לעיל להיות מיופה הכוח שלי, אני ממנה במקומו להיות מיופה כוח שלי את -

..... ת"ז .....

מען .....

סבל ממשמעותי

ידוע לי כי רק אם אהיה במצב של סבל ממשמעותי, כפי שייקבע על ידי להלן, ואני חוליה נוטה למות חסר בשירות, יימנעו מטיפול רפואי בי בהתאם להנחיות הרפואיות המכדיימות שבמסמך זה;

סבל ממשמעותי בעברוי הוא (סמן ומלא אחת או יותר מהאפשרויות) –

היוקקות למתן מזון באמצעות מלאכותיים;

מצב שבו אני מחוסר הכרה;

מצב שבו אני משותק באربע גפיים;

מצב של שיטין (דמנציה – Dementia);

היוקקות לכל אחד מטיפולים רפואיים אלה:

.....

.....

אחד ממצבים אלה:

.....

.....

ידעו לי אם לא מילאתי מהו סבל משמעותי בעברוי איחשב כסובל סבל משמעותי ורק אם אסבול כאב או סבל, שאדם סביר היה מוכן לעשות מאמץ ניכר כדי להימנע ממנה או לסלוקו, אף אם הדבר כורך בפגיעה משמעותית באיכות חייו או בתחולת חייו, ורק במקרה זה, אם אהיה חולה נוטה למות חסר בשירות, יפעלו בהתאם להנחיות רפואיות אלה.

(בחור את אחת החולופות שללך)

א. מיפוי כוחיו יכולו לקבל כל החלטה בדבר טיפול רפואי או איטיפול רפואי כי בכל הנוגע לכל הטיפולים הרפואיים מאיריים החיים, בין אם מדובר בהסכם למתן טיפול רפואי מאיריך חיים, ובין אם מדובר בהימנע מטיפול רפואי מאיריך חיים.

ב. מיפוי כוחיו רשאים לפעול בשם רק בהסכם למתן טיפול רפואי חריג מאיריך חיים, גם באשר לדעת המתפלים אין להם הצדקה בנسبות הענן, אך איןם רשאים לקבל החלטה בדבר הימנע מטיפול רפואי מאיריך חיים.

ג. מיפוי הכוח ורשי לוחלית לגבי הטיפולים המנויים להן והמסומנים –
לחת ליט טיפול רפואי מאיריך חיים או להימנע מלחת ליט טיפול רפואי מאיריך חיים – סמן מה כולל
ביפוי הכוח

- ג.1. במצב של חולה נוטה למות:
- (א) ביצוע החיהה בכל דרך אפשרית
  - (ב) ביצוע החיהה בדרך של עיסוי לב חיזוני
  - (ג) ביצוע החיהה בדרך של הנשמה על ידי הכנסת צינור לננה הנשימה
  - (ד) ביצוע החיהה בדרך של מתן תרופות החיהה
  - (ה) ביצוע החיהה בדרך של הלם חשמלי
  - (ו) חיבור למושם (מכשיר להנשמה מלאכותית) עם קובץ זמן
  - אם סימנת שמיופה הכוח יוסמך, האם יוסמך להימנע מהמשר טיפול בדיאליה אם יתרור שאין תוחלת לטיפול?
  - (ח) ניתוחים גדולים (כגון בריתת גפה נמקית, או בריתת איבר פנימי נמי)
  - (ט) ניתוחים קטנים (כגון בריתת עצבע נמקית)
  - (י) הקרנות במחללה ממארת
  - (יא) כימותרפיה במחללה ממארת
  - (יב) אנטיביוטיקה במצב שלalachdem חמור ועמיד לטיפולים אנטיביוטיים שגרתיים
  - (יג) בדיקות אבחנות (دم, צילומי רנטגן, מוניטור)

ג.2. במצב של חולה נוטה למות בשלב סופי:³

- (א) ביצוע החיהה בכל דרך אפשרית
- (ב) ביצוע החיהה בדרך של עיסוי לב חיזוני

³ לעניין הטיפולים הנלוונים המנוים בסעיפים (יד) עד (ז), קובע חוק חוליה נוטה למות, התשס"ו-2005, כי רק חוליה נוטה למות בשלב סופי, שהוא חסר בשירות, הסובל סבל משמעותי, מותר למיפוי כוח להורות על הימנע ממהם.

- (ג) ביצוע החיהה בדרך של הנשמה על ידי הכנסת צינור לנקה הנשימה
- (ד) ביצוע החיהה בדרך של מתן תרופות החיהה
- (ה) ביצוע החיהה בדרך של הלם חשמלי
- (ו) חיבור למנשך (מכשיר להנשמה מלאכותית) עם קובל זמן אם סימנת שמיופה הכוח יוסמך, האם יוסמך לקבוע את מועד הזומן בימים/שבועות/חודשים/בלא הגבלה? (מחק את המיותר)
- (ז) חיבור לדיאליזה אם סימנת שמיופה הכוח יוסמך, האם יוסמך להימנע מהמשר טיפול בדיאליזה אם יתרור שאין תוחלת לטיפול?
- (ח) ניתוחים גדולים (כגון בריתת גפה נמקית, או כריתת איבר פנימי נמק)
- (ט) ניתוחים קטנים (כגון כריתת עצבע נמקית)
- (י) הקרנות במחללה ממארת
- (יא) בימותרפיה במחללה ממארת
- (יב) אנטיביוטיקה במצב אלח-דם חמור ומיד לטיפוליים אנטיביוטיים שגרתיים
- (יג) בדיקות אבחניות (دم, צילומי רנטגן, מוניטו)
- (יד) טיפולים שגרתיים, כגון מתן אנטיביוטיקה, דם ומוציארו
- (טו) טיפולים במחלות נלוות, כגון מתן אינסולין
- (טו) מתן מזון ונוזלים בדרך מלאכותית
- (יז) מתן תרופות וטיפולים מקלים

ג.3. מעצבי חירום אחרים⁴

.....

.....

.....

(יש למלא סעיף זה רק אם ברצונך שייפוי הכוח יחול גם לגבי מעצבי חירום שונה מהאמור לעיל)

ג.4. הוראות אישיות שאין מנויות לעיל:

.....

.....

.....

ג.5. בכל שאלה רפואית הנוגעת לטיפול בי בתנאים האמורים לעיל, אני מנהה את המטופלים בי לפנות הראשית למיפוי הכוח הראשוני; לא ניתן להשיג את מיפוי הכוח במועד הדרוש, או שהוא אינו יכול או סירב למלא את תפקידו, אני מנהה את המטופלים בי לפנות למיפוי הכוח השני.

ד. (1) נסוק על ייפוי כוח זה, נתתי גם הנחיות רפואיות מקדימות ואני מנהה את המטופלים בי לפעול הן בהתאם להנחיות האמורתיות והן בהתאם לייפוי כוח זה.

(סמן אם כן)

⁴ מעצבי חירום – מעצב בו נדרש טיפול מיידי שם לא בן החוללה ימות.

(2) כן אני מנהה בזוה כי במקורה של ניגוד בין הנחיה רפואית מקדימה לבין הוראה של מילפה כוח, תגבר הוראה של –

- הנחיה רפואית מקדימה הוראה של מילפה כוח
(בחירת אחת החלופות)

(3) ידוע לי כי בהעדר הוראה לפי סעיף (2) לעיל בקשר לסתירה בין הנחיה רפואית מקדימה לבין ייפוי הכוחות, תהיה עדיפה ההנחה רפואית המקדימה, ואולם אם ייפוי הכוחות ניתן תקופה משמשותית לאחר מתן ההנחה תכريع בדבר ועדה מוסדרת.

(4) הוראות נוספות נוטפות בדבר סטירה בין הנחיה רפואית מקדימות לבין ייפוי כוח –

הצהרה וחתימה

ירדע אנשים נוספים על ייפוי הכוח⁵

(אין כוונה לידע, ואולם יש בכך כדי לשפר את הסיכוי ליישום ייעיל ונכון של ההנחיות; נא לסמן באופין ברור ולהשלים את הפרטים כנדרש).

אני מצהיר/ה בזוה כי שוחתי עם האנשים הרשומים מטה על אורות מסמך זה, וכי נתתי להם עותק מהמסמך הזה / לא נתתי להם עותק מהמסמך הזה (מחק את המיותר).

- ..... בן זוג
..... בן משפחה
..... רופא
..... עו"ד
..... רב/כומר/קדاري
..... אחר פרטיו: .....
..... פרטיו: .....
..... פרטיו: .....
..... פרטיו: .....
..... אחר פרטיו: .....

חתימת נתן ייפוי הכוח⁶

(יש להחותם בפני שני עדדים)

אני חותם על מסמך זה לאחר שיקול דעת عميق ומתוך רצון חופשי ועצמאי, ולא מתוך לחץ משפחתי, חברתי או אחר.

חתימה ..... טלפון ..... טלפון נייד .....

תאריך .....
.....

חתימת עדדים

(שני העדדים צריכים לחותם באותו מעמד)

אננו החתום מטה מעדים שחותם/ת המסמן דלעיל
 מוכרת/ת לנו אישית

⁵ ימולא רק אם נותן ההנחה שוחח עם מי מהאנשים המנויים לעיל ו/או נתן לאנשים אלה עותק.

⁶ אם נותן ייפוי הכוח אינו דבר או קורא עברית, יש לצרף אישור של מי שתרגם את החסרים וההוראות שבטופס בעברית.

□ הודהה/תא לפנינו באמצעות תעודת מוזהה הכוללת תמונה

(יש לסמן אחת משתי האפשרויות)

עשה/תא כן בnochותי, וכי הוא/היא נראה בעניינה/היא עירני/ח מדבר/ת לעניין, ובלא סימנים להפעלת לחץ עליו/ה.

אני מצהיר שאיני מיפורה כוחו/ה של החתום/ה ואני מועמד להיות כזה, ואין לי כל אינטראסים כלכליים או אחרים בחותם/ת המסמך.

(לא יהיה עד בעל אינטראס כלכלי או אחר, לרבות בן משפחה בעל אינטראס כלכלי או אחר, אך יכול שופא או אחות יהיו עד).

עד: שם ..... ח"ז ..... מען .....

טלפון ..... טלפון נייד .....

חתימה ..... תאריך .....

עד: שם ..... ח"ז ..... מען .....

טלפון ..... טלפון נייד .....

חתימה ..... תאריך .....

חתימת מוסר המידע הרפואי

אני ..... רופא מומחה⁷, מאשר בזאת כי מסרתי למך/גב' .....
בתאריך ..... הסבר בדבר מצבו הרפואי, לרבות מידע רפואי בדבר מצבו שהוא רלוונטי לממן ייפוי הכוח ובן מידע רפואי הדרוש לו באופן סביר לשם מתן ייפוי הכוח וכי הסברתי לו את המונחים הרפואיים שבטופס זה. כמו כן רשמי את תמציתת המידע הרפואי שבסעיף (א).

אני ..... רופא/ אחות מוסמכת⁸ (מחק את המיתור) מאשר בזאת כי מסרתי למך/גב' ..... בתאריך ..... מידע רפואי הדרוש לו באופן סביר לשם מתן ייפוי הכוח.

שם ..... ח"ז ..... מען .....

טלפון ..... טלפון נייד .....

חתימה ..... תאריך .....

⁷ ימולא כאשר נקבע לגבי נתן ההנחיות כי הוא חולת הנוטה למוות.

⁸ ימולא כאשר נתן ההנחיות אינו מי שנקבע לגבי כי הוא חולת הנוטה למוות.

תוספת שלישיית

הוראה להארצת תוקפן של הוראות רפואיות מקדימות
או להארצת תוקפו של ייפוי כוח

(סעיפים 34(א) ו-39(א))

אני החתום מטה ..... ח"ז ..... שנת לידה .....
מען .....

בעל כשותה כהגדרתו בחוק החולה הנוטה למות, התשס"ו-2005 (להלן – חוק החולה הנוטה למות), מאריך בזה את (סמן חלופה אחת או יותר):

- תוקפן של הנקודות רפואיות מקדיימות שניתנו על ידי ביום .....
- תוקפו של ייפוי כוח שנייתן על ידי ביום .....
- תוקפם של הנקודות רפואיות מקדיימות וייפוי כוח מושלבים שניתנו על ידי ביום .....
- (סמן חלופה אחת):
- לתקופה של חמיש שנים נוספת .....
- לתקופה שאינה עולה על חמיש שנים כמפורט להלן .....
- (ניתן למלא תאריך שאינו עולה על 5 שנים מתאריך תום תוקפן של הנקודות הרפואיות המקדיימות/ ייפוי הכוח הקודמים שניתנו).

חתימת המאריך¹

אני חותם על מסמך זה לאחר שיקול דעת عميق ומתורך רצון חופשי ועצמאי ולא מתורך לחץ משפחתי, חברתי או אחר.

חתימה ..... טלפון ..... טלפון נייד .....
תאריך .....

חתימת עדים

(שני העדים צריכים לחתום באותו מועד)

אננו החותמים מטה מעודים שהחותם/ת המסמך דלעיל

מוכרת לנו אישית

הזודה/תה לפנינו באמצעות תעודה מזויה הכוללת תמונה
(יש לסמן אחת ממשטי האפשרויות)

עשה/תה כן בנסיבותיו, וכי הוא/היא נראה בעניין שהוא/היא עירוני/ת מדובר/ת לעניין, ובלא סימנים להפעלה לחץ עלייה.

אני מצהיר שאיני מיפורח כוחו/ה של החתום/ה ואני מועמד להיות בזוז, ואין לי כל אינטנסים כלכליים או אחרים בחותם/ת המסמך.

(לא יהיה עד בעל אינטרס כלכלי או אחר, לרבות בן משפחה בעל אינטרס כלכלי או אחר, אך יכול שרופא או אחות יהיו עד).

עד: שם ..... ת"ז ..... מען .....

טלפון ..... טלפון נייד .....

חתימה ..... תאריך .....

עד: שם ..... ת"ז ..... מען .....

טלפון ..... טלפון נייד .....

חתימה ..... תאריך .....

¹ אםnotin מסמך ההארכה איןדו דבר או קורא עברית, יש לצרף אישור של מי שתרגם את ההසברים וההוראות שבוטפס בעברו.

תוספת רבייעית

הוראה לביטול הנחיות רפואיות מקדימות או לביטול ייפוי כוח

(סעיפים 53 ו-58)

- אני החתום מטה ..... שנות לידיה ..... ת"ז .....
- מען .....
בעל כשרות כהגדתו בחוק החולה הנוטה למוות, התשס"ו-2005 (להלן – חוק החולה הנוטה למורט), מבטל בוה את (שם חלופה אחת או יותר) –
 תוקפן של הנחיות רפואיות מקדימות שניתנו על ידי ביום .....
 תוקפו של ייפוי כוח שנייתן על ידי ביום .....
 תוקפם של הנחיות רפואיות מקדימות וייפוי כוח משולבים שניתנו על ידי ביום .....

חתימת המבטל¹

הנני חותם על מסמך זה לאחר שיקול דעת عمמיק ומתור רצון חופשי ועצמאי ולא מתוך לחץ משפחתי, חברתי או אחר.

חתימה ..... טלפון ..... טלפון נייד .....
תאrik .....

חתימת עדים

(שני העדים צריכים לחתום באותו מעמד)

אננו החתוםים מה מעמידים שחותם/ת המסמן דלעיל

- מוכרת לנו אישית
 הזדהה/תה לפנינו באמצעות תעודה מזהה הכוללת תמונה
(יש לסמן אחת ממשטי האפסוריות)

עשה/תה כן בנסיבות, וכי הוא/היא נראה בעניין שהוא/היא עירני/ת מדברת לעניין, ובלא סימנים להפעלת לחץ עליוה.

אני מצהיר שאיני מיפורה כוחו/ה של החתום/ה ואני מועמד להיות כזה, ואין לי כל אינטנסים כלכליים או אחרים בחותם/ת המסמן
(לא יהיה עד בעל אינטנס כלכלי או אחר, לרבות בן משפחה בעל אינטנס כלכלי או אחר, אך יכול שופא או אחות יהיה עד).

עד: שם ..... ת"ז ..... מען .....
טלפון ..... טלפון ..... טלפון נייד .....
חתימה ..... תאrik .....

¹ אם נתן מסמך השינוי/ביטול איינו דבר או קורא עברית, יש לצרף אישור של מי שתרגם את ההסבירים וההוראות שבטופס בעברית.

עד: שם	ת"ז	מען .....
טלפון	טלפון נייד	
חתימה	תאריך	

דני נוה
שר הבריאות

אריאל שרון
ראש הממשלה

ראובן ריבליין
יוושב ראש הכנסת

משה קצב
 נשיא המדינה

* חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' 17), התשס"ו-2005

1. בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981¹ (להלן – "החוק המקורי"), אחרי סעיף 18 א' הוספה סעיף 18ב:
- "מתן שירות טלפוני חינם"
- (1) יספק שירותי טלפוני חינם לשם מתן מענה לכל פניה שעוניינה ליקויים או פגמים בטוביין שמכר או בשירותים שאوتם הוא נותן מכוח דין או הסכם (בסעיף זה – "שירות טלפוני"); השירות הטלפוני יכלול גם מענה אנושי;
- (2) יגלה לצרכן, באופן ברור ובולט, את מספר הטלפון שבו ניתן לקבל את השירות הטלפוני וכן את השעות שבהן ניתן השירות הטלפוני, בכל אחד מלאה, אם קיים:
- (א) הסכם בין העוסק לבין הצרכן;
  - (ב) כל חשבונית שהוצאה העוסק לצרכן;
  - (ג) אחר האינטרנט של העוסק.
- (ב) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי –
- (1) לקבוע הוראות בכל הנוגע למtan שירות טלפוני לפי הוראות סעיף זה;
- (2) לשנות את התוספת השנייה.
2. בסעיף 17ז לחוק המקורי, בכל מקום, אחרי "התוספת" יבוא "הריאונה".
3. בסעיף 23(ג)(9) לחוק המקורי, אחרי "התוספת" יבוא "הריאונה".
4. בתוספת לחוק המקורי, בכותרת, אחרי "תוספת" יבוא "ראיאונה".

* התקבל בכנסת ביום ה' בכסלו התשס"ו (6 בדצמבר 2005); הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 88, מיום י"א בתמוז התשס"ה (18 ביולי 2005), עמ' 197.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; התשס"ה, עמ' 97.